

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.371/2023/11.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter, előadó bíró

Molnár Ferencné dr., bíró

Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. november 5.

Az ügy tárgya: hamis vád büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek):

Első fok: Kecskeméti Járásbíróság, 9.B.126/2018/36., ítélet, tárgyalás,

2019. február 6., jogerő: 2019. február 8.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hamis vád büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kecskeméti Járásbíróság 9.B.126/2018/36. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Kecskeméti Járásbíróság a 2019. február 6-án meghozott, és 2019. február 8. napján jogerős 8.B.126/2018/36. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki hamis vád büntetésében [Btk. 268. § (1) bekezdés a) pont], hamis vád vétségében [Btk. 269. § a) pont] és folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás büntetésében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 10 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztést annak végrehajtása esetén börtönben rendelte végrehajtani, és megállapította, hogy a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az eljáró bíróság által megállapított, és a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás a következő:

– A terhelt 2017. május 13. napján 17 óra 15 perc körüli időben közlekedett az útszakaszon – közúton – az engedéllyel használt XXX-000 frsz.-ú, Skoda Felicia típusú személygépkocsival.

- A terheltet a fenti időpontban rendőri intézkedés alá vonták, mely során 17 óra 17 perckor Spiratest típusú légalkoholmérőt alkalmaztak vele szemben, amely a szervezetében alkohol jelenlétét mutatta ki. A terhelttel szemben ugyanezen a napon Drager Alcotest 7110H típusú légalkoholmérő készüléket alkalmaztak, melynek eredményeképpen megállapítást nyert, hogy a személygépkocsit ittas állapotban vezette.
- A terhelt az intézkedés során a személyi igazolványát és vezetői engedélyét nem adta át, és az intézkedő rendőrnek a saját adatai helyett a testvére nevét és személyes adatait adta meg.
- A terhelt valamennyi, a rendőri intézkedés során keletkezett okiratot a testvére adatait bediktálva, és az ő nevében írt alá, így az elfogás végrehajtásáról készült jelentést, a szabálysértési nyilatkozatot, a személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosításáról kiállított igazolást, a letéti tárgyakról készült jegyzőkönyvet, a légalkoholmérések eredményét tanúsító jegyzőkönyveket és a légalkoholmérő berendezéssel végzett ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet.
- A terhelt által bediktált adatokra figyelemmel a Kecskeméti Rendőrkapitányságon ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt 1857/2016.bü. szám alatt nyomozás, továbbá közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt 574/2017.szabs. szám alatt szabálysértési eljárás indult a terhelt testvére ellen.
- A terhelt az általa elkövetett cselekményekkel testvérét hamisan vádolta meg a Btk. 236. § (1) bekezdése szerint minősülő és büntetendő ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségének és a 2012. évi II. törvény 224. §-a szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértésének elkövetésével, továbbá közreműködött abban, hogy a hatóság által kiállított, a szabálysértés és a bűncselekmény elkövetését tanúsító közokiratokban valótlanul a testvére legyen elkövetőként feltüntetve.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti okból elsődlegesen hatályon kívül helyezés és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatása, és a büntetés enyhítése érdekében.

[4] Indokai szerint a bűnösségét kétséget kizáróan csak a Btk. 269. § a) pontja szerinti hamis vád vétségében lehetett volna megállapítani.

[5] Szerinte a Btk. 268. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő hamis vád büntettként minősített cselekményét is hamis vád vétségeként kellett volna minősíteni, mivel nem indult a testvére ellen sem büntető-, sem szabálysértési eljárás.

[6] Sérelmezte, hogy a – szerinte – téves minősítés miatt a büntetési tétel felső határa a halmazati szabályokra is figyelemmel 4 év 6 hónap szabadságvesztés volt, míg a helyes minősítés esetén ez 4 év szabadságvesztésre csökkenne.

[7] A Legfőbb Ügyészség BF.1679/2023/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[8] Kifejtette, hogy amennyiben a hamis vád alapján az eljárás ténylegesen a magát más létező személynek kiadó terhelttel szemben indul meg, és kizárólag vele szemben folyik, a hamis vád alapesete valósul meg. Ennek feltétele, hogy ténylegesen a hamisan megvádolt személlyel szemben ne kerüljön sor olyan eljárási cselekményre, ami jellegénél fogva csak a terhelttel szemben vagy a terheltre tekintettel fogatosítható (BH 2016.231.). Jelen ügyben ez történt.

[9] Az ügyészség ezért indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.

[10] A terhelt az ügyészi átiratra tett észrevételében lényegében fenntartotta a felülvizsgálati indítványában foglaltakat.

[11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen bírálta el.

III.

[12] A terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügyszöveg határozattal szemben jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[14] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügyszöveg határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján pedig a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügyszöveg határozatban megállapított tényállás az irányadó. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[15] A Be. 659. § (5) bekezdése értelmében a Kúria a jogerős ügyszöveg határozatot – a (6) bekezdésben írt kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében (jelen

esetben a hamis vád büntetteként értékelt cselekményt érintő) és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. Ez alól kivételt a (6) bekezdés fogalmaz meg, mely szerint az eljárási szabályok és ezen belül az abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok létét a Kúria hivatalból vizsgálja akkor is, ha a felülvizsgálati indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

[16] Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálatot érdemben a terhelt által hivatkozott okra vonatkozóan, a hamis vád büntetteként minősített cselekmény kapcsán végezte, és végezhetette el.

[17] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[18] A terhelt arra hivatkozott, hogy az irányadó tényállás mellett a cselekményének hamis vád büntetteként történő minősítése törvénysértő, azt hamis vád vétségeként kellett volna minősíteni.

[19] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét hamis vád büntetében [Btk. 268. § (1) bekezdés a) pont] megállapította, és törvényes a cselekmény minősítése is.

[20] A Btk. 268. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hamis vád büntetettét követi el, aki más hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével hamisan vádol.

[21] E bűncselekmény védett jogi tárgya az igazságszolgáltatás, a cselekmény azonban annak zavartalan, befolyásolástól mentes működésén túl a hamisan megvádolt személy becsületét, jó hírét, sőt esetleg személyi szabadságát is sérti.

[22] A Btk. 268. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a hamis vád esetén a vádolás olyan tartalmú, büntetőeljárás megindítására alkalmas tényállítás, amely szerint meghatározott személy a Btk. Különös Részében meghatározott törvényi tényállást (bűncselekményt) követett el.

[23] A hamis vád büntette kapcsán a büntetőjogi felelősség hiányára vonatkozó terhelti érvelés alapvető tévedése, hogy figyelmen kívül hagyja: az, hogy a hamis vád alapján büntetőeljárás indul, nem a hamis vád alapesetének, hanem a minősítő körülményének a tényállási eleme. Ehhez képest annak, hogy a terhelt magatartása nyomán indult-e más személlyel szemben büntetőeljárás, a minősítés körében van jelentősége. Az ügyészség helytállóan hivatkozott a bűncselekmény alap-, és minősített esete elhatárolását illetően a BH 2016.231. számú eseti döntésre.

[24] A hamis vád alapesete pedig a büntetőeljárás tényleges megindulása nélkül, már akkor megvalósul, ha az elkövető hatóság előtt tett állítása alkalmas arra, hogy annak alapján más személlyel szemben büntetőeljárás induljon. Ennek pedig az az alapfeltétele, hogy a

megjelölt személy létező – azaz élő, és egyedileg azonosítható – legyen. A bűnösség kérdése kapcsán e körülmény vizsgálándó.

[25] Az irányadó tényállás szerint a bűncselekmény (ittas járművezetés vétsége) elkövetése miatt rendőri intézkedés alá vont terhelt a rendőröknek más személy adatait diktálta be, illetve ezen személy nevében írta alá az intézkedésről szóló okiratot, a saját személyazonosságának igazolása végett. Ezzel a hamis vád büntette befejezetté vált.

[26] A terhelt által bediktált adatok pedig valós személy, a testvére nevét és személyes adatait tartalmazta. Ekkor tehát – a hamis vád megvalósulásának pillanatában – a terhelt által megadott valamennyi személyes adat a valós, létező tanú személyes adataival megegyezett.

[27] Következésképpen a bíróság a terhelt bűnösségét a felülvizsgálati indítványban vitatott igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény kapcsán helyesen, az anyagi jogszabályok sérelme nélkül állapította meg a jogerős ítéletében.

[28] Nem sértett tehát törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt büntetőjogi felelősségét hamis vád büntetében [Btk. 268. § (1) bekezdés a) pont] is megállapította, és törvényes a cselekmény minősítése is.

[29] Miután a minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, önmagában a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta.

[30] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[31] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[32] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. november 5.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző